

KWARTAALRAPPORTAGE SIERTEELT: MOEIZAME START VAN 2004*Anita van der Knijff*

Het gezinsinkomen uit bedrijf van pot- en perkplantenbedrijven vertoont de laatste jaren een licht stijgende trend (tabel 1). In de snijbloemeteelt ligt het inkomen op een duidelijk lager niveau en fluctueren de resultaten sterker tussen de jaren. Voor 2003 daalt daar het gemiddelde inkomen, onder invloed van stijgende kosten bij gemiddeld gelijke opbrengsten.

Tabel 1 Bedrijfsresultaat en inkomen op snijbloemen en pot- en perkplantenbedrijven (x 1.000 euro per bedrijf)

	Snijbloemenbedrijven			Pot- en perkplantenbedrijven		
	2001(v)	2002(v)	2003(r)	2001(v)	2002(v)	2003(r)
Totaal opbrengsten	554	596	597	630	740	770
Totaal betaalde kosten en afschrijvingen	502	530	546	543	638	656
Gezinsinkomen uit normale bedrijfsvoering	52	66	51	87	102	115
Buitengewone baten en lasten	1	-1	-1	1	4	4
Gezinsinkomen uit bedrijf	53	65	50	88	106	118

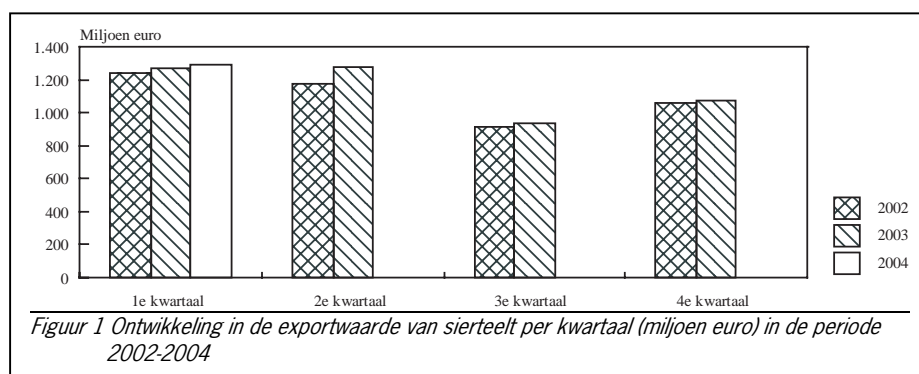
Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Lagere opbrengstprijzen, hogere veilingaanvoer

Het jaar 2004 begon voor zowel snijbloemen als potplanten met een kleinere aanvoer dan vorig jaar en lagere prijzen. In februari trok de veilingomzet mede onder invloed van Valentijnsdag aan. Roos, de meest verkochte bloem voor Valentijnsdag, noteerde in februari lagere prijzen bij een hogere aanvoer dan vorig jaar. In maart trok de markt nog verder aan, waardoor over het gehele kwartaal gezien de veilingomzet van snijbloemen ongeveer gelijk is aan het eerste kwartaal van vorig jaar. Bij een hogere aanvoer waren de prijzen van snijbloemen gemiddeld 5% lager. Bij potplanten kwam de veilingomzet in het eerste kwartaal uiteindelijk hoger uit, door een forse stijging van de aanvoer. De gemiddelde opbrengstprijz voor potplanten daalde met 5% ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De vergelijking van de veilingomzet van het eerste kwartaal van 2003 en 2004 geeft een enigszins vertekend beeld, omdat dit jaar een deel van de Paasomzet al in maart werd gerealiseerd. De grotere aanvoer van snijbloemen en potplanten aan de veilingen is mede het gevolg van verschuivingen in het assortiment, kleinere potmaten en areaaluitbreiding. Hoewel de licht-productierelatie in de sierteelt minder sterk is dan in de glasgroenteteelt, is het donkere weer nadelig geweest voor de fysieke productie. In de eerste drie maanden van dit jaar was de globale instraling namelijk beduidend lager dan in het lichtrijke 2003. Lagere opbrengstprijzen en een naar verwachting beperkte stijging van de fysieke productie per m² wijzen op tegenvallende omzetten in de snijbloemeteelt en consoliderende omzetten in de pot- en perkplantenteelt.

Beperkte exportgroei

De ontwikkeling van de veilingomzet is ook min of meer terug te zien in de ontwikkeling van de exportwaarde (+1,5%). In het eerste kwartaal bedroeg de totale exportwaarde van snijbloemen en pot- en tuinplanten 1.290 miljoen euro (figuur 1). De stijging kwam volledig op conto van pot- en tuinplanten, die een plus van 5% noteerden. De exportwaarde van snijbloemen lag de eerste drie maanden 0,4% lager dan in dezelfde periode vorig jaar.

Kosten: meer arbeid, minder energie

De kosten voor betaalde arbeid bedroegen in 2003 in de snijbloementeel ongeveer 8,1 euro per m² en in pot- en perkplantenteelt ongeveer 9,6 euro per m². De totale arbeidskosten maken gemiddeld ongeveer 30% uit van de totale kosten van een sierteeltbedrijf. In het eerste kwartaal zijn door hogere lonen en een grotere arbeidsinzet de arbeidskosten hoger dan in het eerste kwartaal van 2003. Met name de extra kosten vanwege een grotere arbeidsinzet, mede door assortimentsverschuiving en het telen in kleinere potmaten, tikken stevig aan. Het effect van het hogere CAO-loon (+1,25%) is daarbij vergeleken relatief gering. Voor snijbloemenbedrijven is het aandeel van de energiekosten in de totale kosten ruim 15%, voor pot- en perkplantenbedrijven bijna 10%. Ongeveer 37% van het totale gasverbruik wordt in het eerste kwartaal verstoekt. In 2004 is door het relatief zachte weer de eerste drie maanden per vierkante meter minder gas verbruikt. Daarnaast was de 'kale' gasprijs voor beschermde afnemers (15,9 cent/m³) twee cent per m³ lager dan in de eerste maanden van 2003. De energiebelasting is daarentegen met ingang van 1 januari 2004 met ruim 2% gestegen. Op jaarbasis komt een dergelijke daling van de gasprijs in combinatie met een lager verbruik overeen met een kostenbesparing van circa 0,60 kt/m² bij een gemiddeld potplantenbedrijf en circa 1,00 euro per m² bij een gemiddeld snijbloemenbedrijf. De materiaalkosten (potten, verpakking, etiketten) en afzetkosten zijn naar verwachting hoger dan begin vorig jaar, onder invloed van de grotere productie en teelt in kleinere potmaten.

Bedrijfsresultaat onder druk

De hierboven geschetste ontwikkelingen geven aan dat ook de sierteeltsector te maken heeft met de terugslag in de economie, waardoor de vraag naar sierteeltproducten achterbleef. Met name rozenbedrijven, waarvoor het eerste kwartaal altijd zeer belangrijk is, staan er niet echt rooskleurig voor. Phalaenopsis kwekers zien na goede jaren van stijgende omzetten de nog altijd stijgende veilingaanvoer met sterke prijsdalingen (-11%) met lede ogen aan. Anderzijds kunnen kalanchoëkwekers terugkijken op een goede start van het jaar. Ondanks de grote verschillen binnen de sierteeltsector, moet het merendeel van de sierteeltbedrijven als gevolg van tegenvallende opbrengsten en een beperkte kostenstijging genoegen nemen met stagnerende bedrijfsresultaten of zelfs een verslechtering daarvan ten opzichte van het eerste kwartaal van 2003. Kortom: voor de Nederlandse siertelers is 2004 moeizaam van start gegaan.